

A tervezéstől a megvalósulásig

Az utóbbi években nem volt alkalmam sajnos a lovas építészeti cikksorozatot folytatni, mert mindannyiunk legnagyobb örömeire elindult több állami lovaslétesítmény felújítása, átépítése melyek megvalósítása során a legkülönbözőbb szerepkörökben igyekeztem szaktudásommal segíteni a tervezési és kivitelezési munkákat.

A mostani cikkem elsődleges apropója, a Szilvásvárad Lipicai Lovasközpont átadása, amelyet 2018. augusztus 18-án ünnepélyes keret között „vett birtokba” a lovak iránt érdeklődő nagyközönség. A tervezési időszakban, sokakban felvetődött a kérdés, hogyan lesz a 6500 fő befogadására alkalmas létesítmény megtöltve nézőkkel. Több lovasszakmai és turisztikai előtanulmány készült, mely rávilágított arra, hogy a tervezett beruházás turisztikai vonzaskörzetébe, Szilvásváradra évente közel 800.000 fő látogat el.

Kérdés az volt, hogy a kiugróan magas látogatószámból hány ember fog a nézőtérre beülni. Az utóbbi években a hazai közönség részéről jelentősen megnőtt az érdeklődés a megfelelő professzionális előkészítéssel és kommunikációval megrendezésre került szélesebb társadalmi réteget megszólító sportszakmailag színvonalas, valamint a nagyközönség részére is az érdeklődést felkeltő lovas események iránt. A Szilvásváradon megtartott megnyitó ünnepség is visszaigazolta az előzetes várakozásokat. A közönség ré-

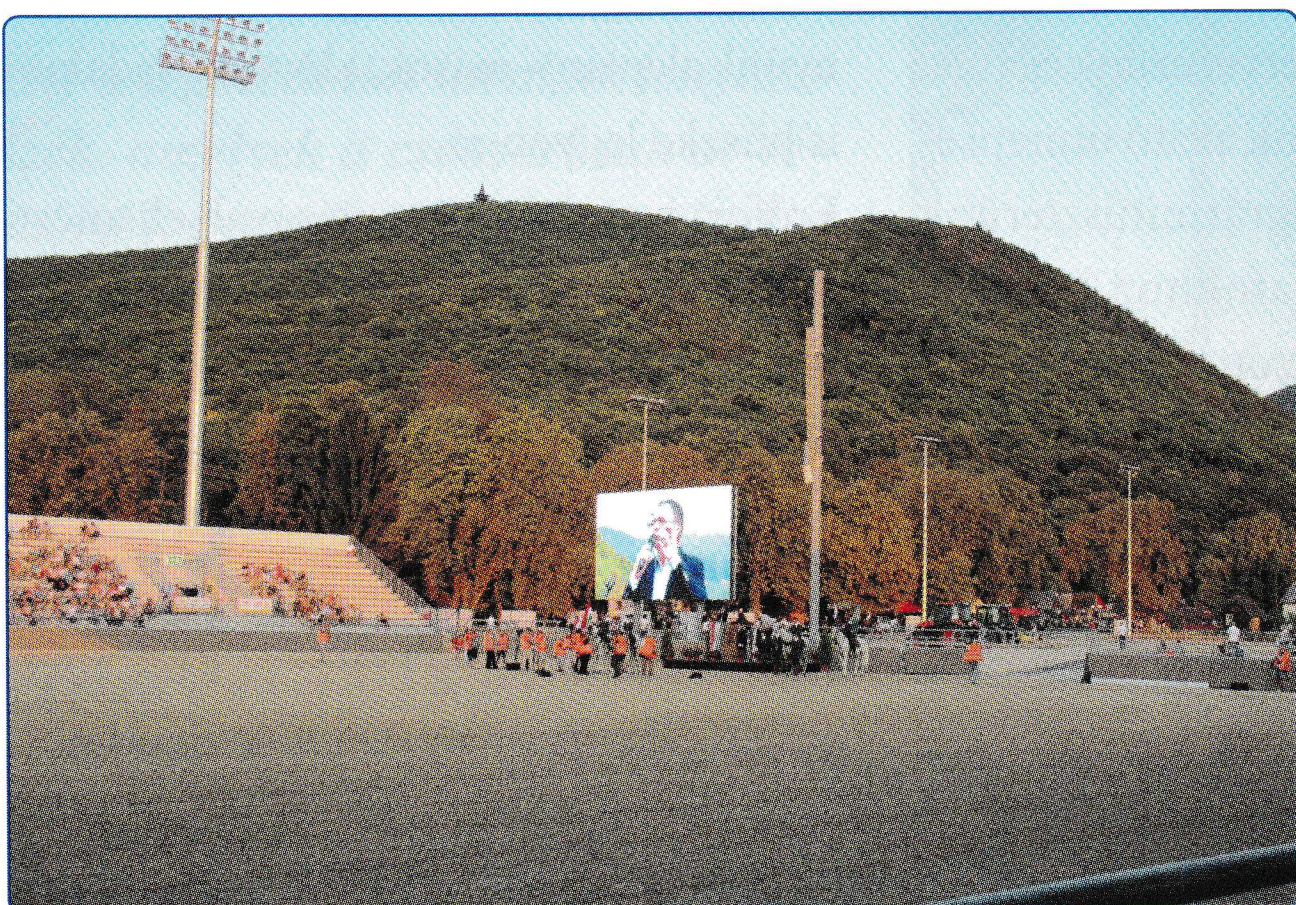
szére megnyitott összes szektorban elfogytak a jegyek. A 3 órás műsor alatt a gyermekek és a felnőttek egyaránt élénk figyelemmel követték a műsort, és hangos tapsal köszönték meg a fellépőknek a látványos és színvonalas programokat. Itt szeretném megköszönni a közönségnek, hogy nem csak a látványosságoknak örültek együtt, hanem az ünnepség elején Sasvári Sándor színművésszel a nemzeti himnuszunkat is együtt énekelték, ezáltal leróva tiszteletüket Nemzetünk és Országépítőink előtt.

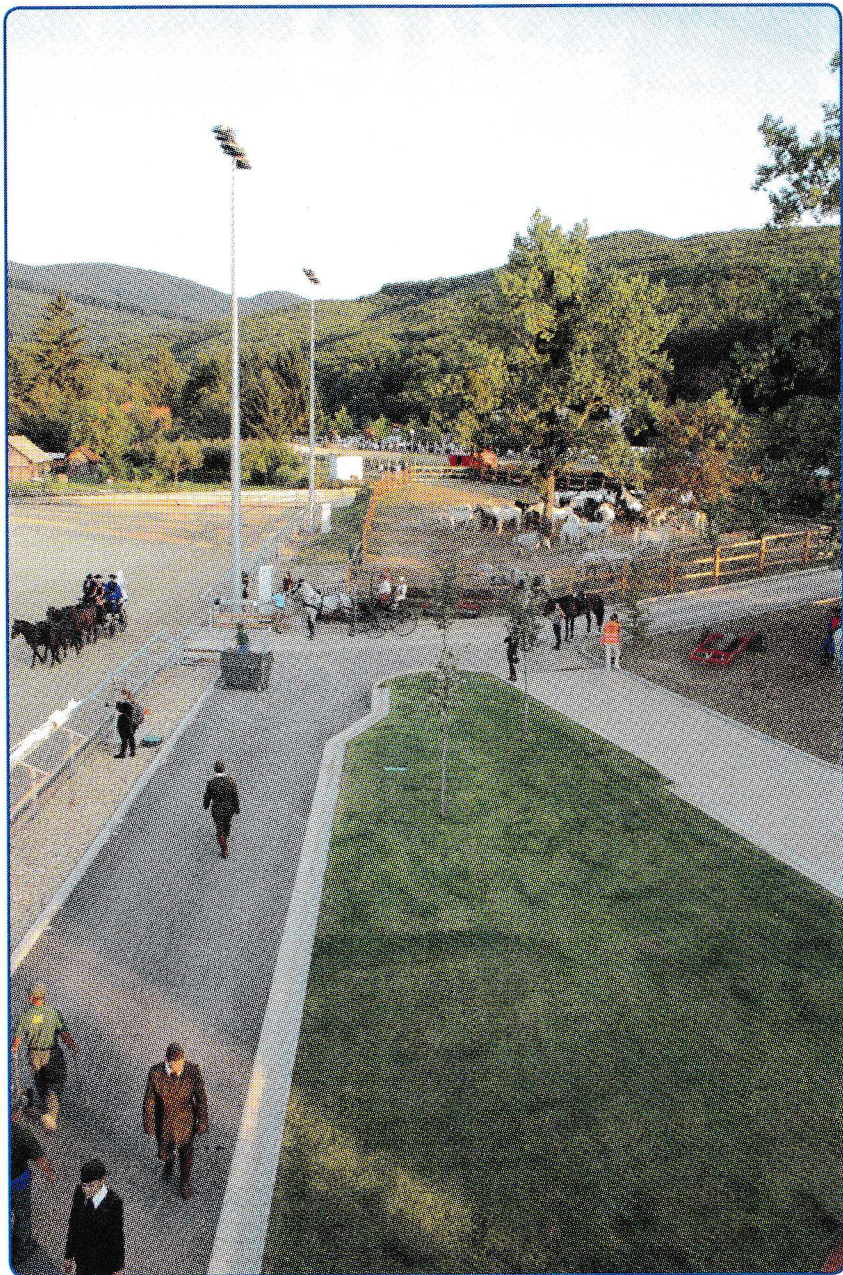
Építészeti beszámolómat nem véletlenül kezdtem a megnyitóünnepség eseményének méltatásával, hiszen egy épület addig csak kő, téglá és beton, amíg nem költözik bele élet. Egy stadion akkor van „kész” és tündököl teljes fényében, amikor az utolsó néző is leült a nézőtérre és a konferanszié köszönti a fellépőket, versenyzőket. Építhetünk bármilyen stílusú és méretű épületet, ha az napról napra, hétről hétre nem telik meg lélekkel, akkor egy rideg tér lesz csupán. A megnyitó alkalmával bebizonyították a szervezők és a lovak iránt érdeklődő magyar emberek,

akik a lelátó soraiban ültek, hogy Szilvásváradon ismét meg tudják tölteni a nézőteret. Az arénában több ezer csillogó szempár örült a lovak és a lovasok által nyújtott felemelő élménynek.

Építészként azt gondolom, hogy egy épület akkor jó, ha az professzionálisan működik, és arra használják, amire azt a tervezőasztalon megálmodták. A tervezőknek nem csak az építőelem egymásra építését kell megtervezni, az esztétikával foglalkozni, hanem azt is, hogy a létesítmény jól funkcionáljon, gazdaságosan üzemeltethető és hosszú élettartalmú legyen. Sokan nem tudják, hogy egy épület teljes életciklusára vetített költségének közel 30%-a csak a beruházási összeg, a többi 70% az a fenntartási és üzemeltetési költség. Tehát nagy felelősséget jelent az, hogy milyen módon történik egy létesítmény életútjának indítása és annak fenntartása.

A szilvásvárad multifunkcionális komplex lovas központ is egy ipari gépezet, melynek a motorja a hazai lovas iparágazat. Ezért a tervezők részére komoly feladatot jelent, a forma, az anyaghasználat,

a funkció, a költségek, a fenntarthatóság, a környezetbe illesztés, a kivitelezhetőség és a jogszabályi keretek között a legjobbat alkotni. A tervezés menete egy állandó mérlegelési folyamat, melynek során kompromisszumok sora születik. Tehát az elkészült épületkomplexumot nem szabad egyoldalúan szubjektív nézőpontból csak egy szempont szerint értékelni. Meg kell köszönnünk minden, a fejlesztésben közreműködőnek, hogy egy új távoli perspektívába mutató nemzetközi szintű lovaslétesítményt kapott a lovaságazat. Most a lovasszakmán a sor, hogy összefogásával minél több alkalommal vonzza be a nézőket a lelátó sorai közé, ezzel népszerűsítve és ismét magasra emelve a hazai lovaságazatot.

Visszakanyarodva az építészeti szakmai részhez engedjék meg, hogy pár érdekes műszaki adatot megosszak a kedves ol-

vasókkal. A telek, melyre az épület elhelyezésre került, a stadion két átellenes oldalán közel 5,5m-t emelkedik. Ez két emelet magasságot jelent. A versenypálya talajszintje az eredeti terephez képest még lesüllyesztésre került. Tehát a stadion a műszaki és környezeti adottságokhoz igazítva a legnagyobb mértékben minden oldalról jelentősen be lett süllyesztve a terepbe. Az épület kívülről látható tömege a domborzatba illesztésnek köszönhetően jelentősen kisebb, a sík terepre épült hasonló befogadó képességű stadionokhoz képest. Az épület kívülről a visszafogott anyag, szín és formakezelésével, a stadionoknál megszokott kortárs industriális megjelenést igyekezett, amennyire lehetett a település léptékéhez igazítani.

A központi stadion 6500 fő befogadóképességű részben fedett lelátóval épült, kiegészítve panoráma étteremmel és terrasszal. A küzdőtér 80m x 120m azaz 9600m² alapterületű OTTO rendszerű perforált gumilemezes talajjal épült. A Riói Olimpia és a Kentucky Lovas Világjáték talajrendszerével azonos talajszerkezetből, több mint 2,1 Ha épült a bemelegítő pályák és a fedett lovardák talaját is beleszámítva. A homok alatt levő gumilapok korszerű vízmegtartó tálcákkal rendelkeznek, így összesen 85.500 liter vizet tárolnak el, és ennek köszönhetően nedvesen tartják alulról a talajt. A taposóréteg jó vízelvezetésű és a 40% ütés csillapításának köszönhetően jelentősen csökkenti a lovak lábát érő terhelést. A stadion a legmodernebb HD minőségű TV közvetítéshez szükséges

világítástechnikával és hangtechnikával van felszerelve. A fedett és a kültéri lovardában egyaránt óriáskivetítők kerültek beépítésre, így nem kell minden rendezvényre ledfalat bérelni. A stadionban a nézők és a lovak biztonságát szolgáló korszerű 200 fm hosszú műanyag lambrin épült. Ez hazánkban egyedülálló. A nagy ütésállóságú, víz és UV álló műanyag lambrinborítás nem igényel karbantartást, és hosszú élettartalmú. A fedett lovardákba DIAMOND SYSTEM rendszerű ütésálló biztonsági tükrök kerültek. A pályák mellett korszerű nagy befogadóképességű kamionparkoló, valamint 242 db mobilbox telepítésére előkészített, a szükséges infrastruktúrával ellátott multifunkcionális rendezvényter készült. A projekt során a település szélétől karrámrendszer és felvonulási út épült a ménes stadionba való biztonságos behajtása érdekében, a fedett lovardákhoz kapcsolódóan pedig új korszerű istálló. A pályák mellett felújításra, bővítésre került a versenyiroda és a régi faszervezetes zsűritorony. A beruházás keretében jelentős közműfejlesztések történtek. A két új fedett lovarda és a 3 új kültéri lovaspálya a hozzá tartozó infrastruktúrával a FEI előírásainak megfelelően válósult meg, így alkalmas Világversenyek lebonyolítására. A fedett lovarda és a kültéri stadion a talaj megfelelő takarását követően alkalmas más sportágak versenyszámainak, továbbá kulturális és egyéb tömegrendezvények lebonyolítására.

Tasnádi Gábor

építészmérnök, PannonExpert Kft.

